

[Erik Eriksen.]

men hvis man er modtagelig for et råd, skulle mit være, at man skal tage imod denne lovgivning i den ånd, hvori vi andre er gået ind i samarbejdet for at opnå det bedst mulige, både sagligt og politisk. Jeg tror, jeg tør sige, at det andet vil man kun høste fortrydelse af.

Vi er som sagt ikke enige i venstre om dette lovforslag, og det gælder vel for alles vedkommende her, at der er et og andet — og det vil der være i ethvert lovforslag —, som man kunne ønske anderledes. Men som lovforslaget foreligger her, er det et kompromis, resultatet af de langvarige forhandlinger, der har været ført om det, og for mig at se er det altså et kompromis, som begge parter meget vel kan være tjent med.

Man kalder jo disse lovforslag for de små jordlove, og for mig står det sådan, at de først og fremmest drejer sig om at skaffe tillægsgjord til de for små brug. Jeg tror også jeg tør sige, at hvad synspunkt man end har, indrømmer man fra alle sider, at der er et problem. Det, det drejer sig om, er at få dette problem løst, fordi målet må være at få ejendomme af en sådan størrelse, at de, om jeg så må sige, hviler i sig selv.

Jeg lagde mærke til, at den konservative ordfører i landstinget, hr. Jørgen Jørgensen, pegede på det uheldige, som vi har oplevet også nu under den sidste krigssituation, at større landbrugere skulle aflevere væsentlige mængder korn til de for små brug og aflevere kornet til en af staten fastsat pris. Det er et af de momenter, der netop understreger det uheldige i at have ejendomme, der er for små. Derfor står det for mig således, at hvilket syn man end har på selve udstykningens berettigelse i fremtiden, er det irrationelt med for mange for små ejendomme. Det er på lang sigt en uholdbar tilstand, at ejerne af disse for små husmandsbrug ikke kan få tillægsgjord, når de især er kvalificeret til det. Der er her en samfundsopgave, som jeg synes ikke kan sidde overhørig, når den overhovedet lader sig løse.

Der næst vil jeg gerne sige, at for mig er det noget meget væsentligt, at vi ikke opmuntrer til en tilstand, hvor bøndernes sønner i stigende grad skal være bestyrere for andre. Bevares, det kan i det enkelte tilfælde være fornuftigt, men hovedreglen må være, at det er vor opgave at underbygge det, jeg vil kalde ejerforholdet, dette at landbrugsejendomme skal drives og bebos af ejeren. Derfor har jeg for mit vedkommende ikke noget at indvende imod, at der er visse effektive regler om, at ophobning af

landbrugsejendomme på enkelte hænder ikke kan finde sted, og således som § 9 nu er formet, synes jeg, den sikrer dette, samtidig med at den indeholder bestemmelser, der gør, at praktiske hensyn i det hele taget kan komme i betragtning. Der kan erhverves mere end 2 ejendomme, men hvis man vil erhverve mere end disse 2 ejendomme og der det pågældende sted er efterspørgsel efter tillægsgjord, må man hjælpe til at fremskaffe denne tillægsgjord. Jeg synes egentlig, det er så ligetil, navnlig efter alle de gode ord, der i årenes løb er sagt om at hjælpe på dette område.

Bestemmelserne i § 11 drejer sig om forhold, hvor der er tale om overdragelse ved arv eller overdragelse til et familiemedlem. Jeg vil gerne her pege på, at formanden for statens jordlovsudvalg, landstingsmand Nielsen-Man, der var mit partis ordfører i landstinget, understregede, meget rigtigt forekommer det mig, at denne paragraf er en lempelse i forhold til hovedreglen i § 9. Det er blevet sagt mig, at denne paragraf er lavet af hensyn til et halvt hundrede indehavere af vore allerstørste gårde, men det er jo ikke rigtigt, forholdet er helt anderledes. Paragraffen giver, som jeg siger, visse lempelser i forhold til § 9, lempelser, der kommer de mindre ejendomme, altså ejendomme med under 35 000 kr.s grundbeløb, til gode, og det kan meget vel tænkes, at godserne også har sådanne ejendomme, måske endda visse steder i betydeligt antal, ved siden af de egentlige godsjorder. Når jeg nævner dette, er det for at understrege, at der altså her ikke er tale om nogen særlovgivning, nogen særstilling for en vis ganske lille gruppe af ejendomme.

Løvrigt tror jeg, det vil vise sig, at når agitationen omkring forslaget er bruset af og en vis ro og fred har sænket sig i sindene, vil mange, mange sige, at det egentlig er et stykke lovgivning, som det måske havde været klogt at få gennemført for længe siden. Jeg kan tilføje, at jeg kender meget store jordbesiddere, der allerede på dette tidspunkt ser det og også indrømmer det. Derfor vil jeg advare imod, at man puster tingene op til unaturlige størrelser. Jeg har f. eks. den faste overbevisning, at bestemmelserne i § 11 om det, som man populært kalder den frivillige ordning, i det væsentligste vil have løst problemet tillægsgjord omkring vore godser, inden den i paragraffen nævnte dato, den 1. oktober 1954, er nået. Det er mig bekendt, det må jeg tilføje, at der netop til denne bestemmelse knytter sig en særlig interesse, og at der er folk, som gerne vil have, at man ser